ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК СТАТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

У чотирьох частинах

Частина 3

Ірпінь
2017

УДК 336(477)(06)
ББК 65.9(4Укр)26я54
З-41

Рекомендовано до друку Вченою радою
Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи
(протокол № 5 від 21 листопада 2017 року)

З-41 Збірник статей здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи Університету ДФС України : у 4-х ч. – Ірпінь, 2017. – Ч. 3. – 350 с.

У збірнику опубліковано статті здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

Видання призначене для молодих вчених, аспірантів, студентів.

УДК 336(477)(06)
ББК 65.9(4Укр)26я54

Матеріали розміщено в авторській редакції.
Відповідальність за зміст матеріалів, їх відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори.

© ННІ фінансів, банківської справи, 2017
© Університет ДФС України, 2017

ЗМІСТ

Маркевич Дарина Олегівна
Оцінка вартості бізнесу як критерій його конкурентоспроможності 8

Марченко Альона Валеріївна
Державне регулювання страхової діяльності в Україні.....18

Марченко Катерина Леонідівна
Зарубіжний досвід, проблеми й перспективи розвитку проектного фінансування в Україні.....23

Матвіїв Василина Ігорівна
Недержавне пенсійне забезпечення в Україні: стан та перспективи розвитку 29

Мельник Дарина Петрівна
Діяльність з організації торгівлі в Україні 35

Мешок Аліна Михайлівна
Розвиток вітчизняного ринку страхування життя 40

Михайленко Віталій Андрійович
Теоретико-методологічні засади організаційно-інституційного забезпечення фінансового моніторингу в Україні.....45

Михалевич Інна Петрівна
Бідність в Україні: показники та загрози.....51

Міньков Олександр Юрійович
Теоретичні підходи до аналізу фінансової діяльності підприємства 58

Міхалев Станіслав Олексійович
Проблеми розвитку банківського сектору України на сучасному етапі 61

Міхед Богдан Володимирович,
Міхед Юлія Вікторівна
Особливості класифікації джерел фінансування програм розвитку регіону за способами залучення.....67

Міщенко Катерина Максимівна
Фінансовий моніторинг у системі забезпечення економічної безпеки банку.....74

Осмоловська Марина Ігорівна
Динаміка заощадження домогосподарств України
та їх вплив на економічний розвиток.....157

Остапець Олександр Євгенійович
Особливості здійснення фінансового моніторингу в банку.....165

П'ятниця Анастасія Віталіївна
Теоретичні та практичні основи управління
проблемними кредитами банків 171

Паламарчук(Царук) Вікторія Борисівна
Співробітництво України у сфері фінансового моніторингу
з підрозділами фінансової розвідки зарубіжних країн.....176

Пантак Юлія Ігорівна
Розвиток саморегулювання на фінансових ринках у ретроспективі:
іноземний досвід та вітчизняна практика.....183

Парфенюк Юлія Андріївна
Моніторинг фінансових передумов
неплатоспроможності та банкрутства підприємств 188

Патюк Вікторія Вікторівна
Сучасні тенденції розвитку системи
фінансового моніторингу в Україні 194

Перемітько Марія Олександрівна
Концептуальні підходи до визначення поняття
фінансовий моніторинг.....199

Петрушин Олег Олегович
Проблеми формування активів інституційних інвесторів.....204

Пістрюга Олена Андріївна
Шляхи вдосконалення фінансування проектів і
програм органів місцевого самоврядування
(на прикладі програми «молодь Кіровограда 2015-2017»).....209

Плетінка Вікторія Анатоліївна
Економічна сутність та значення перестрахування у
системі страхових відносин 217

Плотнік Ярослав Олегович
Механізм проведення оцінки вартості вітчизняних підприємств.....224

Плотнік Ярослав Олегович,
студент групи ФМСБз 16-1
Навчально-наукового інституту
фінансів, банківської справи
Науковий керівник:
Биховченко Валентина Петрівна,
к. е. н., доцент кафедри фінансів

МЕХАНІЗМ ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Вартісно-орієнтоване управління та оцінка вартості підприємства є центральним елементом концепції фінансового менеджменту. У рамках концепції управління вартістю в оцінці фінансових наслідків найважливіших управлінських рішень враховується ймовірна динаміка змін зовнішнього і внутрішнього середовища діяльності підприємства. Найважливішою метою стає максимізація вартості підприємства, а головною рисою управління – спрямованість у майбутнє. [1, с.185].

Процес оцінки вартості підприємства є складним і комплексним явищем. Задля одержання достовірного, найбільш точного результату, необхідно врахувати багато різних факторів, які впливають на підприємство як ззовні, так і зсередини. Тому особливо важливим при проведенні оцінки суб’єкта господарювання є дотримання не лише безпосередньо стандартів та методів оцінки, але й загальних принципів, яких повинні дотримуватися усі оцінювачі.

До основних з таких принципів відносяться наступні: принцип ефективного використання; принцип заміщення; принцип корисності; принцип очікування; принцип зміни вартості; принцип розумної обережності оцінок; принцип альтернативності оцінок [5, с.115].

Також з метою правильної організації роботи щодо оцінки вартості підприємства необхідно дотримуватися певної послідовності дій та вибрати найоптимальнішу для конкретного об’єкта методику оцінки. Це, безперечно, потребує неабиякого досвіду та вимагає від оцінювача ґрунтовних теоретичних та практичних знань особливостей застосування методичних підходів оцінки вартості.

В загальному вигляді оцінка вартості підприємства може включати різну кількість етапів, зміст яких залежить від конкретного об’єкту оці-

нювання, строків виконання оціночних робіт тощо. Типові етапи визначення вартості суб'єкта господарювання наведені на рис. 1.

Рис. 1. Основні етапи визначення оцінки вартості підприємства [2, с.45]

Щодо більш конкретного прикладу, то у разі проведення незалежного оцінювання робота з оцінювання вартості підприємства буде включати наступні етапи:

І. Підготовчий етап. Він включає в себе:

– ознайомлення з об'єктом оцінювання, особливостями операцій, для здійснення яких проводиться оцінювання;

– визначення бази оцінювання (комплексу методичних підходів, методів та оціночних процедур, що відповідають певному виду вартості). Для визначення бази оцінювання враховуються мета оцінювання та умови використання його результатів;

– подання замовникові пропозицій стосовно істотних умов договору на проведення оцінювання.

Зазначена робота проводиться до укладання угоди про оцінювання вартості майна.

II. Етап укладання договору про незалежне оцінювання. Замовником оцінювання вартості майна підприємства можуть бути його власники, керівництво, органи державної влади. Перед укладанням угоди (чи перед поданням заявки на тендер щодо участі в оцінюванні) оцінювач повинен ідентифікувати об'єкт оцінювання, мету, ознайомитися із загальною інформацією про підприємство і в разі необхідності особисто оглянути об'єкт оцінювання.

III. Інвентаризація майна підприємства та аудиторська перевірка необхідні у разі оцінювання об'єктів державної власності, на вимогу замовників оцінювання вартості та у випадках, передбачених законодавством. За допомогою інвентаризації виявляється фактична наявність основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, цінних паперів, грошових засобів, інших активів і перевіряється їх відповідність даним бухгалтерського обліку. Результати інвентаризації та аудиторської перевірки беруться оцінювачем до відома, однак не є обов'язковими при здійсненні остаточних висновків щодо вартості підприємства. Метою аудиторської перевірки є підтвердження правильності ведення бухгалтерського обліку підприємства, складення передавального балансу на дату оцінювання, у тому числі з урахуванням переоцінки необоротних активів підприємства .

IV. Незалежне оцінювання вартості підприємства. Безпосереднє оцінювання здійснюється у такій послідовності:

– ознайомлення з об'єктом оцінювання, збирання та оброблення вихідних даних та іншої інформації, необхідної для проведення оцінювання;

– вибір необхідних методичних підходів, методів та оціночних процедур, що найбільш повно відповідають меті оцінювання та обраній базі. Обираючи той чи інший методичний підхід, оцінювачу слід виходити з наявної інформаційної бази, можливостей прогнозування майбутніх грошових потоків (доходів) та розрахунку ставки дисконтування (капіталізації), урахування фактору ризику, наявності банку даних здійснених трансакцій з купівлі-продажу аналогічних підприємств тощо;

– оцінювання вартості з використанням усіх можливих методичних підходів;

– узгодження результатів оцінювання, отриманих із застосуванням різних методичних підходів [6, с.399].

V. Складання звіту про оцінювання вартості підприємства та висновку про вартість об’єкта оцінювання на дату оцінювання.

VI. Доопрацювання (актуалізація) звіту і висновку про вартість об’єкта оцінювання на нову дату (у разі потреби).

За результатами виконання умов договору на проведення оцінювання майна укладається акт приймання-передавання робіт з незалежного оцінювання вартості підприємства.

У процесі оцінювання оцінювач самостійно здійснює пошук інформаційних джерел для проведення оцінювання (за винятком документів, надання яких повинен забезпечити замовник оцінювання згідно з договором), їх аналіз та виклад обґрунтованих висновків. Замовники оцінювання повинні забезпечити доступ оцінювача до об’єкта оцінювання, отримання ним необхідної та достовірної інформації про об’єкт. При цьому оцінювач повинен проаналізувати всі інформаційні джерела, пов’язані з об’єктом оцінювання, тенденції на ринку подібного майна, інформацію про угоди щодо подібного майна, які використовуються у разі застосування порівняльного підходу, та іншу істотну інформацію. У разі неповноти зазначеної інформації або відсутності її взагалі у звіті про оцінювання майна зазначається негативний вплив цього факту на результати оцінювання.

Залежно від обраних методичних підходів та методів оцінювання оцінювач повинен [6, с.400]:

– зібрати та проаналізувати всі істотні відомості про об’єкт оцінювання, зокрема вихідні дані про його правовий статус, відомості про склад, технічні та інші характеристики, інформацію про стан ринку стосовно об’єкта оцінювання, відомості про економічні характеристики цього об’єкта (прогнозовані та фактичні доходи і витрати від використання об’єкта оцінювання, у тому числі від його найбільш ефективного використання та існуючого використання);

– проаналізувати існуючий стан використання об’єкта оцінювання та визначити умови його найбільш ефективного використання;

– зібрати необхідну інформацію для прогнозування грошових потоків (доходів);

– зібрати необхідну інформацію для обґрунтування ставки капіталізації та ставки дисконту;

– визначити правові обмеження щодо об’єкта оцінювання та врахувати їх вплив на вартість цього об’єкта.

Зібрані оцінювачем вихідні дані та інша інформація повинні відображатися у звіті про оцінювання з посиланням на джерело їх отримання та у додатках до нього із забезпеченням режиму конфіденційності згідно з умовами договору на проведення даного оцінювання та з дотриманням вимог законодавства. Оцінювачі та суб'єкти оціночної діяльності несуть відповідальність за недостовірну чи необ'єктивну оцінку вартості підприємства згідно із законодавством.

Особливу увагу необхідно зупинити на формуванні звіту по закінченні процесу оцінювання, адже в ньому ретельно зазначаються всі деталі визначення вартості підприємства, а також вказуються безпосередні результати даного оцінювання.

Згідно з Національним стандартом № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» № 1440 від 10 вересня 2003 р. [3] результати проведеного оцінювання вартості майна підприємства оформлюються у вигляді звіту про оцінювання.

Якщо об'єктом оцінювання є велике підприємство або значний за обсягом майновий комплекс, для ознайомлення замовників з результатами оцінювання може здійснюватися їх презентація, в якій відображаються найсуттєвіші позиції проведеної роботи з оцінювання вартості.

Звіт про експертне оцінювання та висновки щодо вартості майна підприємства затверджують особи, які є замовниками оцінювання.

Рецензування звіту про оцінювання майна (акта оцінювання майна) здійснюється на вимогу особи, яка використовує оцінювання майна та його результати для прийняття рішень, у тому числі на вимогу замовників (платників) оцінювання майна, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, судів та інших осіб, які заінтересовані в неупередженому критичному розгляді оцінювання майна, а також з власної ініціативи суб'єкта оціночної діяльності.

Підставою для проведення рецензування є письмовий запит до осіб, які мають право здійснювати рецензування звіту про оцінювання майна (акта оцінювання майна). Рецензування звіту про оцінювання майна (акта оцінювання майна) може виконувати оцінювач, який має не менш ніж дворічний досвід відповідної практичної діяльності, експертні ради, що спеціально створені саморегулівними організаціями оцінювачів з метою контролю за якістю оцінювання майна, яка проводиться оцінювачами – членами саморегулівної організації.

Рецензування звіту про оцінювання майна (акта оцінювання майна), якщо зазначене оцінювання погоджується, затверджується або приймається органом державної влади чи органом місцевого самоврядування, є обов'язковим. Якщо письмовим запитом про необхідність проведення рецензування звіту про оцінювання майна (акта оцінювання майна) установлюється вимога щодо надання висновку про вартість майна, така вимога задовольняється через проведення оцінювання майна. У цьому разі рецензент здійснює або забезпечує здійснення оцінювання майна в порядку, установленому відповідними нормативно-правовими актами [6, с.417-418].

Таким чином, механізм проведення оцінки вартості підприємства є багатоетапним і містить в собі цілу низку потенційних для оцінювача небезпек, що виявляються у можливостях невірного застосування тих чи інших методичних підходів до конкретного об'єкта оцінювання. Особливої ж уваги заслуговує написання звіту про оцінювання вартості підприємства, який включає в себе всі найдрібніші деталі проведеної роботи та її результати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бердинець М. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: Навч. посіб./ М. Д. Бедринець, А. В. Сурженко. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 364 с.

2. Калініна О.М., Божко Е.А. Оцінка вартості підприємства в сучасних умовах // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2010. – № 2(10). – С. 43-50

3. Про затвердження Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»: Постанова Кабінету Міністрів України № 1440 від 10 вересня 2003 р. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi

4. Про затвердження Національного стандарту № 2 «Оцінка нерухомого майна»: Постанова Кабінету Міністрів України № 1442 від 28 жовтня 2004 р. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi

5. Романовська Ю.А. Теоретичні підходи до оцінювання вартості підприємства // Економічний простір. – 2014 . – № 12/2. – С. 110-117

6. Терещенко О.О. Управління фінансовою санацією підприємств: Підручник. – К.: КНЕУ, 2006 . – 552 с.